

Standard för rörmärkning SS741:2017

Märkning av gas-, vätske- och ventilationsinstallationer

Enligt AFS2011:19 och uppdatering AFS2014:43. Här är sammanfattning av märkfärgerna och de viktigaste punkterna i SS741:2017. För cisternmärkning se sid 32.

Nyhet! AFS2014:43 föreskriver – utöver punkterna nedan – att rörledningar för gaser, även luft, med tryck >2 bar skall märkas med GHS4 – Gas under tryck. Farliga gaser med annan GHS-märkning behöver dock inte märkas med GHS4. Vattenånga räknas inte som gas enligt CLP men Arbetsmiljöverket rekommenderar märkning med GHS4 även för ånga.

Rörmärkningsdekal Tryckluft med GHS04.

§ 4 Allmänna krav

- Märkning (inklusive färgmärkning) vara väl synlig och säkerställa att förväxling ej sker.
- Märkningen ska vara varaktig och beständig i den miljö den förekommer i. (Ex vis kemikalieresistens, temperatur och UV-strålning bör beaktas).
- Märkningsuppgifterna ska anbringas på tejp, märkbrickor, skyltar etc. som på betryggande sätt fästs på rörledningar och behållare samt på eller intill komponenter.

§ 5 Märkning av rörledningar

§ 5.1 Märkttext

- Produktens namn (klartext för farliga ämnen) eller funktionsbeskrivning. Rörledningens innehåll får inte endast beskrivas med kemisk formel. (På en rörledning som används för olika produkter med samma farliga egenskaper får produktnamnen anges med en samlingsbeteckning).
- Vid behov anges också värden på tryck, temperatur, kemisk formel etc.
- Till- och frånrörledning ska anges med Tillopp (eller Till) respektive Retur (eller Från).
- Rörledning kan även förses med rörnummer.

§ 5.2 Märkfärg

Orange	Brandfarliga gaser
Brun	Brandfarliga vätskor ^a
Gul	Oxiderande gaser & vätskor ^{b c}
Violett	Frätande & giftiga gaser & vätskor ^{b d}
Ljusblå	Luft och vakuum
Grå	Vattenånga
Grön	Vatten
Blå	Färskvatten (renat) ^e
Ljusröd	Massor, suspensioner
Ljusbrun	Övriga gaser
Svart	Övriga vätskor ^f
Röd	Brandskydd

§ 5.3 Pil för strömningsriktning

Rörledning ska markeras med pil för strömningsriktning.

§ 5.4 Faropiktogram enligt CLP/GHS

Vid innehåll av farlig kemisk produkt ska rörledningen märkas med faropiktogram.

• Se alla CLP/GHS faropiktogram på sid 46.

§ 5.5 Övrig märkning

Vid behov anges:

- tekniska data, t.ex. koncentration, tryck, temperatur och pH-värde. (Data ska i förekommande fall anges med SI-enheter).
- rörnummer (processfunktionell identifiering)
- kategori och besiktningsklass.
- Ledning med innehåll avsett för brandbekämpning skall anges med brandskyddsymbol.

§ 5.6 Placering

Märkning skall placeras väl synligt och så att förväxling ej sker:

- vid huvud- och gruppavstängningsventiler, shuntgrupper och övriga kopplingsalternativ
- vid apparatanslutningar
- vid vägg- och bjälklagsgenomföringar, minst en gång i varje lokal
- vid avgreningar
- Även åtkomliga rör ovan undertak märkes enligt ovan.

§ 5.7 Märkningens storlek

Inget tecken ska ha mindre texthöjd än 6 mm.

För alla tecken gäller att texthöjden ska vara

- minst 12 mm för rör med ytterdiameter ≥ 25 mm
- minst 6 mm för rör med ytterdiameter < 25 mm

Märkningens bredd ska vara

- minst 150 mm för rör med ytterdiameter ≥ 25 mm
- minst 75 mm för rör med ytterdiameter < 25 mm

Vitesparagrafen i AFS2014:43 gäller från 1 juni 2017.

a. Brandfarlig vätska: Flampunkt < +100°C. Även pyrofora vätskor, organiska peroxider och självreaktiva ämnen och blandningar är bruna.

b. För giftiga vätskor och för oxiderande gaser och vätskor gäller nya färger fr.o.m. SS741:2017.

c. Väteperoxid med koncentration ≥ 20% ska märkas med gul färg.

d. Även ammoniak, både i vätskefas och i gasfas. Fr.o.m SS741:2017 gäller violett färg även för giftiga och frätande gaser.

e. Blå färg för vatten används vid installationer där både färskvatten och sjö-/havsvatten förekommer. Blå färg används också för särskilt renat vatten, t.ex. matarvatten, avjoniserat/destillerat vatten eller dylikt samt för slutprodukten rent vatten i reningsverk.

f. Svart färg används även för avlopps- och dagvattenledningar eller vatten med stor inblandning av annan vätska, exempelvis köldbärarsystem med glykolinblandning över 25%.